

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
- **Волохова І.С.**

« ___ » _____ 2019 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

зі спеціальності 07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси»

з теми:

**«ПОДАТКИ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ: ФІСКАЛЬНІ ЕФЕКТИ ТА
РЕГУЛЮЮЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ»**

Виконавець:
студентка ЦЗтаВФН
Терещенко С.Ю.

Науковий керівник
к.е.н., ст. викладач Луценко І.С

ОДЕСА - 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОДАТКІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	7
1.1 Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у національній економіці.....	7
1.2 Сутність податків від зовнішньоекономічної діяльності.....	15
1.3 Ретроспектива розвитку податків від зовнішньоекономічної діяльності... ..	21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РЕГУЛЮЮЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПОДАТКІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	30
2.1 Моніторинг фіскальної ефективності податків від зовнішньоекономічної діяльності в Україні.....	30
2.2 Регулюючий потенціал податків від зовнішньоекономічної діяльності....	46
2.3 Податкове стимулювання зовнішньоінвестиційної діяльності в Україні.....	51
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПОДАТКІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	58
3.1 Світова практика оподаткування зовнішньоекономічної діяльності та перспективи її застосування в Україні.....	58
3.2 Шляхи вдосконалення основних елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності в Україні.....	70
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Для України проблеми розвитку зовнішньоекономічної діяльності, що сприятиме стабілізації та конкурентоспроможності її економіки при входженні в світове господарство є не новими. Про негативний стан зовнішньоекономічної діяльності, свідчать ряд показників – це і висока частка імпорту у внутрішньому споживанні держави, і низька частка високотехнологічної продукції у товарному експорті країни і хронічне від’ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу, що становлять загрозу економічній безпеці країни. Такий стан потребує покращення державного регулювання, в тому числі шляхом удосконалення основних елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності з метою підвищення регулюючого потенціалу країни. Крім того, в умовах розвитку постійного дефіциту державного бюджету України, в державі виникає необхідність пошуку шляхів додаткових фінансових ресурсів забезпечення його доходів. Тому дослідження фіскальної ефективності й регулюючого потенціалу податків від зовнішньоекономічної діяльності в умовах лібералізації податкової політики України та шляху до поступової інтеграції ЄС є надзвичайно актуальним питанням та потребує подальшого дослідження.

Теоретичне підґрунтя до розуміння проблем оподаткування зовнішньоекономічної діяльності закладне у працях відомих зарубіжних економістів: Д.Кейнса, С. Ліндера, А. Маршала, Дж. Мілля, Б. Оліна, Д. Рікардо, А.Сміта, А.Файоля та інших.

Різні аспекти податків від зовнішньоекономічної діяльності розкриті у працях таких українських науковців: В. Андрущенка, І. Бережнюка, І. Бураковського, О. Гребельника, Ю. Іванова, С. Кваші, А. Крисоватого, І. Луценко, П. Пашка, П. Саблука, В. Сіденка, В. Суторміної, В. Федосова, А. Філіпенка, С. Юрія та інші.

Проте, в сучасних умовах, потребує сучасних підходів обґрунтування сутності податків від зовнішньоекономічної діяльності. Крім того, необхідним

є подальше дослідження фіскальної ефективності податків від зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням актуальних змін у сфері податкового та митного регулювання відповідно до умов сьогодення. Крім того, необхідно узагальнити дослідження з світового досвіду оподаткування зовнішньоекономічної діяльності, оскільки вітчизняних досвід у цій сфері є недостатнім.

Важливість вирішення зазначених проблем обумовили вибір теми кваліфікаційної роботи, визначили його мету та завдання.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних засад податків від зовнішньоекономічної діяльності та надання практичних рекомендацій щодо вдосконалення їх основних елементів в напрямках посилення фіскальної ефективності та регулюючого потенціалу.

Визначена мета обумовила наступні завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити сутність зовнішньоекономічної діяльності та визначити її види та роль у національній економіці країни;
- розглянути сутність податків від зовнішньоекономічної діяльності;
- висвітлено ретроспективу розвитку податків від зовнішньоекономічної діяльності;
- провести моніторинг фіскальної ефективності податків від зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- оцінити регулюючий потенціал податків від зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- дослідити податкове стимулювання зовнішньоінвестиційної діяльності за часів незалежності України;
- узагальнити світову практику оподаткування зовнішньоекономічної діяльності та можливості її адаптації в українську практику;
- запропонувати пріоритетні напрямки удосконалення основних елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є процеси оподаткування зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Предметом кваліфікаційної роботи є теоретичні та практичні аспекти податків від зовнішньоекономічної діяльності в контексті підвищення їх фіскальної ефективності та регулюючого потенціалу.

Методи дослідження кваліфікаційної роботи. Для наукового вирішення поставлених у кваліфікаційній роботі завдань використовувалися як загальнонаукові, так й спеціальні методи та прийоми, зокрема: теоретичного узагальнення, наукової абстракції, методів індукції та дедукції – для визначення сутності податків від зовнішньоекономічної діяльності; *історичний метод* – при дослідженні ретроспективу розвитку податків від зовнішньоекономічної діяльності; *метод синтезу* – для вивчення можливостей адаптації світового досвіду оподаткування зовнішньоекономічної діяльності; *статистико-економічні методи*, зокрема: *графічний, статистичних прийомів групування, динамічних порівнянь* – з метою дослідження фіскальної ефективності податків від зовнішньоекономічної діяльності та їх регулюючого потенціалу; *методів економіко-математичного моделювання* – для проведення прогнозування фіскальної ефективності податків від зовнішньоекономічної діяльності.

Особистий внесок. Наукові положення, висновки і пропозиції дослідження, які виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи стали Податковий кодекс України, законодавчі, нормативно-правові підзаконні акти, дані Міністерства фінансів України, Фіскальної служби України, Державного Комітету Статистики, наукові дослідження і публікації вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій, монографії, електронні ресурси світової мережі Internet.

Науковою новизною отриманих результатів є теоретичне обґрунтування та практичне вирішення сукупності завдань пов'язаних із удосконаленням елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності.

Більш повно теоретичні та практичні здобутки кваліфікаційної роботи, що визначають її наукову новизну полягають у наступному:

– набули подальшого розвитку напрямки удосконалення системи оподаткування зовнішньоторговельної діяльності, які враховують інтеграційні процеси в Україні;

– набули подальшого розвитку оцінювання фіскальної ефективності та регулюючого потенціалу податків від зовнішньоекономічної діяльності.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що представлені напрямки удосконалення можуть бути використані в роботі Фіскальної служби України при розробці нормативно-правових актів, у роботі науково-дослідних установ та навчальному процесі.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні положення і результати кваліфікаційної роботи викладені в одній науковій статті на тему: «Податкове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні» у «Збірнику студентських наукових праць».

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 88 сторінок друкованого тексту, містить 19 таблиць 11 рисунків. Список використаних джерел нараховує 73 найменування та займає 7 сторінок.

ВИСНОВКИ

1. У результаті дослідження сутності зовнішньоекономічної діяльності було встановлено, що досі як у науковому середовищі, так й законодавчій площині немає загальноприйнятого поняття «зовнішньоекономічна діяльність». Зазначено, що поняття «зовнішньоекономічні зв'язки» та «зовнішньоекономічна діяльність» є різними. Визначено, що зовнішньоекономічна діяльність включає сукупність видів зовнішньоторговельної, інвестиційної та іншої економічної діяльності суб'єктів господарювання, включаючи міжнародну виробничу кооперацію, міжнародне науково-технічне співробітництво, валютно-фінансові та кредитні операції, яка здійснюється як на території своєї країни, так і за її межами. Крім того, зовнішньоекономічна діяльність є важливою для національного розвитку будь-якої держави, оскільки виступає важливим чинником фінансової стабілізації країни; сприяє підвищенню технологічного рівня виробництва та розвитку економіки за рахунок довгострокового виробничого співробітництва і стабільних зв'язків між іноземними партнерами по спільній діяльності в виробництві конкурентоспроможної продукції та виходу з неї на світові ринки.

2. Розглядаючи сутність податків від зовнішньоекономічної діяльності, визначено, що податки від зовнішньоекономічної діяльності це сукупність відносин між державою, господарюючими суб'єктами та фізичними особами, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність з приводу без еквівалентного вилучення і присвоєння частини доходів державою на законних підставах для забезпечення виконання своїх функцій та задоволення суспільних потреб. Їм притаманні ознаки податків як: обов'язковість сплати, безповоротність, примусовість, законність. Крім того податки від зовнішньоекономічної діяльності виконують дві функції: фіскальну та регулюючу, а також мають основні елементи податків.

3. Досліджуючи історію розвитку податків від зовнішньоекономічної діяльності встановлено, що перші історичні згадки про податки саме у цій

сфері з'явилися ще за часів Стародавнього Єгипту, Греції та Риму та продовжили своє існування у середньовічній Європі й у новітній часах. В Україні ж податки від зовнішньоекономічної діяльності вже набули сучасних ознак та видів. Втім за весь досліджуваний період 1991-2019 рр., зміна елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності, мало фіскальні, регулюючі та інтеграційні ознаки, що характеризується шістьма періодами розвитку, а саме: перший період (1991-1993 рр.) – становлення; другий період (1994-1997 рр.) – фіскальний; третій період (1998-2006 рр.) – трансформаційний; четвертий період (2007 – 2010 рр.) – лібералізаційний; п'ятий період (2011 – 2014 рр.) – фіскально-регулюючий; шостий (2015 – і сьогодні) – системною зміною як елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності, так й можливістю введення нових податків.

4. У результаті проведення моніторингу фіскальної ефективності податків від зовнішньоекономічної діяльності було встановлено, що податки від зовнішньоекономічної діяльності є фіскально-ефективними це підтверджується достатньо-вагомою ставкою більше 30% у доходах державного бюджету України та зростанням частки їх у ВВП. Крім того, фіскальну значимість податків від зовнішньоекономічної діяльності підтверджує концентрація їх у фіскальних надходженнях державного бюджету, яка складає близько 50%, а також те що витрат з державного бюджету за рахунок податків від ЗЕД покривається на 32%.

Крім того, було прогнозовано надходження податків від зовнішньоекономічної діяльності на 2019 рік, де відповідних податків надійде до доходів державного бюджету України у розмірі – 453557,7 млрд.грн. Прогнозування податків від зовнішньоекономічної діяльності здійснено за допомогою одно факторної регресійної поліноміальної моделі:

$y = 5099,7x^2 - 2E+07x + 2E+10$. Статистичний аналіз цієї моделі показав, що вона може бути використана для отримання прогнозу на майбутні часові періоди. Оскільки модель є адекватною ($R^2=0,9816$), тобто така, що описує 98,16% вхідних даних.

5. Оцінюючи регулюючий потенціал податків від зовнішньоекономічної діяльності в Україні найвагоміший з основних податків від зовнішньоекономічної діяльності, який спрямовані на захист національних виробників та регулювання внутрішнього споживання в Україні на сьогодні є мито та особливі його види. Крім того, встановлено, що у зв'язку зі вступом України до СОТ, починаючи з 2008 року діє лібералізація митного тарифу, тим самим зменшуючи тиск на імпорт товарів. Середньозважена ставка імпортного мита у 2015 р. з 3,14% після 2008 р. знизилась до мінімуму у 2009 р. до 1,64%, а у 2018 р. зросла та була на рівні 1,71%. Проте якщо порівняти середньоарифметичні ставки мита та середньозважені ставки, то можна зробити висновок, що мито ще має регулюючу функції у формі протекціонізму. Так, середньоарифметична ставка мита у 2018 році складає 4,5%, тоді як середньозважена становить тільки 1,71%.

6. Досліджуючи податкове стимулювання зовнішньоінвестиційної діяльності в Україні за часи її незалежності встановлено, що Україна має свій досвід застосування податкових стимулів для іноземних інвесторів періоду 1992-1997 рр. який є негативним та не посприяв залученню іноземних інвестицій у країну, а тільки призвів до зловживань у цій сфері. Наразі в Україні діє національний режим оподаткування для усіх суб'єктів господарювання.

7. Порівнюючи світовий досвід податкового регулювання зовнішньоекономічної діяльності з практикою, що застосовується в Україні варто виділити та імплентувати досвід таких країн як: Грузія, Польща.

8. Основними напрямками подальшого вдосконалення елементів податків від зовнішньоекономічної діяльності є:

а) з акцизного податку від зовнішньоекономічної діяльності:

- продовжити практику поступового підвищення ставок акцизного податку до мінімально-встановлених європейськими стандартами;

- розширення переліку підакцизних товарів, залучення до оподаткування таким податком товарів, які за своєю сутністю є підакцизними

б) з податку на додану вартість від зовнішньоекономічної діяльності:

- запровадити диференціацію ставок з податку на додану вартість для окремих груп товарів;

- удосконалити механізм відшкодування ПДВ;

- продовжити дію надання розстрочення (рівними частинами) сплати ПДВ при ввезенні на митну територію України у митному режимі імпорту не тільки обладнання, а й комплектуючих до нього.

в) з мита:

- уніфікувати ставки митного тарифу та з метою захисту національного ринку передивитися ставки імпортного мита у бік збільшення до граничної ставки мита відповідно до зобов'язань України перед СОТ та з урахуванням досвіду Грузії роздивитись можливість введення лише трьох видів ставок ввізного мита: 0%, 5% та 12%;

- забезпечити при митному оформленні товарів правильність кодування товар згідно з УКТЗЕД, насамперед, потрібно підвищити ефективність діяльності відділів номенклатури та удосконалити класифікацію товарів митних органів України;

- забезпечити правильність визначення митної вартості товарів, робіт та послуг;

- ліквідувати митні пільги для низки лікарських препаратів, що не мають доведеної лікарської ефективності чи споживаються платоспроможними громадянами;

- запровадити експортне мито на вивіз сировинної та низько технічної продукції, зокрема на вивіз природних ресурсів.

З метою стимулювання залучення іноземних інвестицій:

- на початковому етапі діяльності інноваційного підприємства застосовувати занижені ставки ЄСВ на фонд оплати праці;

- зниження рівня оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями при перевищенні певного розміру інвестицій, збільшенні зайнятості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: [монографія] / [Ю.Г. Козак, Н.В. Притула, О.А. Єрмакова та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 240 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник / М. І. Дідівський. – К.: Знання, 2006. – 462 с.
3. Економічна енциклопедія: У трьох томах / за ред. Мочерного С.В. – К.: Академія, 2000. – Т.1. – 864 с.
4. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки: навч. посібник / Л. А. Швайка. – К.: Знання, 2006. – 435 с.
5. Єжунінова А. Теоретико-методологічні засади функціонування механізмів державного управління у сфері зовнішньоекономічної діяльності / А. Єжунінова// [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-03\(3\)/09yayszd.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-03(3)/09yayszd.pdf)
6. Венцель В.Т. Зовнішньоекономічна діяльність: підходи до розуміння в довідковій та нормативно-правовій літературі / В.Т. Венцель // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2011. – № 1 (55). – С. 43–45
7. Бурмистров В.Н., Холопов К.В. Внешняя торговля Российской Федерации. –М.: Юристъ, 2001. – 384 с.
8. Васюренко В.О. Теоретичні узагальнення щодо розуміння сутності поняття «зовнішньоекономічна діяльність підприємства» /В.О. Васюренко//Механізм регулювання економіки № 2 – 2008 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/8830/1/Vasjyrenko.pdf>
9. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник / О. П. Гребельник, О. О. Романовський. – К.: Деміур, 2003. – 296 с.

10. Рибаківа Т.О. Зовнішньоекономічна діяльність як об'єкт фінансового регулювання/ Т.О. Рибаківа// Науковий вісник Ужгородського національного університету - Випуск 14, частина 2 – 2017 – С.94-98

11. Вітко Ю.Д. Морфологічний аналіз сутності поняття зовнішньоекономічна діяльність підприємств / Ю.Д. Вітко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2016. – № 249. – С. 101–109.

12. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. № 959–ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

13. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – Ст. 144 ; редакція від 19 липня 2017 р., підстава 1982-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/436-15>.

14. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. – К.: «Знання», 2006.

15. Ліпич Л. Г. Формування стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств: монографія / Л.Г. Ліпич, А.О. Фатенок-Ткачук. – Луцьк: Волин. нац. ун-т, 2010. – 220 с.

16. Лубенченко О. Е. Методологія управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств в умовах інноваційно-інвестиційної економіки: монографія / О. Е. Лубенченко, А. В. Гнедков; Донбас. держ. техн. ун-т. – Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. – 243 с.

17. Бугас В.В. Сутність, види та особливості розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств електроенергетики в національній економіці України\ В.В. Бугас, О. В. Казімірова// Ефективна економіка – №12–2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6732>

18. Хомутенко В.П. Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності: теорія та практика [монографія] / І.С. Луценко, В.П. Хомутенко – Одеса ФОП Бондаренко М.О. – 2014 – 216 с.

19. Фролова Т.О. Причини та механізми активізації міжнародних портфельних інвестицій / Т.О. Фролова, Т.В. Мусієць // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво: науково-виробничий журнал – 2011 - № 6 – С.264-273

20. Шура Н.О. Сутність, значення та актуальні питання оподаткування в Україні в сучасних умовах господарювання// Н.О. Шура, Л.А. Буркова, Т.В. Семеняка/// Ефективна економіка – №5 – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5012>

21. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит – М. : Соцэкгиз, 1992. – 782 с.

22. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения / Д. Рикардо [пер. с англ.]. – Соч. – Т. 1. – М. : Госполитиздат, 1955. – 360 с.

23. Макконел К. Р. Экономикс: Принципы, проблемы и политика / К. Р. Макконел, С. Л. Брю [пер. с англ.] – М. : Республика, 1992. – 399 с.

24. Селигман Э. Очерки по теории обложения: (Финансовые проблемы военного и послевоенного периода): пер. с англ. – П.: Издательство Северо-западного промбюро ВСНХ, 1924. – 127 с.

25. Качур О.В. Дискуссионные вопросы сущности, функций и принципов налогов/ О.В. Качур// Вестник ВГУ. Серия: Экономика и Управление – № 3 – 2014. – С. 103-107

26. Опарін В. М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): Монографія. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.

27. Соколовська А. М. Податкова політика в Україні у контексті її впливу на розвиток економіки / А. М. Соколовська // Фінанси України. – 2006. – № 9. – С. 65–81.

28. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: підручник. Київ: Атіка. 2006. – 920 с.

29. Податкова політика України: навч посібник/П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул [за ред. П.В. Мельника]. К: Знання України, 2011 – 505 с.
30. Магопець О.А. Визначення сутності поняття «податок» з урахуванням його змістовних характеристик/ О.А. Магопець//Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету – № 32 – 2017 – С.160-171
31. Нитти Ф. Основные начала финансовой науки: Пер. с итал. – М.: Изд-во М. и С. Сабашниковых, 1904. – XXXII, 623 с.
32. Крупей Н.С. Економічна функція податків та їх функції/Н.С. Крупей// Наукові записки. Серія “Економіка”. Випуск 19 -2012- С.36-40
33. Василик О. Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: НІОС. – 2000. – 416 с.
34. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори / Монографія./ А.І. Крисоватий, В.А. Валігула – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 248 с.
35. Огонь Ц. Г. Фінансова політика і податки в умовах формування ринкових відносин // Економіка України. – 1995. – № 5. – С. 35-43.
36. Податковий кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
37. Митний Кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
38. Гуменюк О.Г. Еволюція системи митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності/О.Г. Гуменюк//Економіка і суспільство – Випуск № 18-2018 – С. 784-791
39. Кормич Б.А. Історія розвитку митної справи в Європі: періодизація та основні тенденції/Б.А. Кормич//Митне право – № 1 – 2016 – С.51-63
40. Тучак Т. В. До питання періодизації розвитку митної справи та митної політики України/ Т.В. Тучак//«Modern Economics» –№ 10 – 2018

[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/10-2018/tuchak.pdf>

41. Гребельник О.П. Розвиток митної справи за часів Київської Русі/ О.П. Гребельник// Митна безпека: науковий журнал. – 2017. № 1– С.24-34

42. Колесников К. та ін. Історія митної діяльності: Україна в європейському контексті / за ред. В. Ченцова. Одеса: Пласке, 2010. 541 с.

43. Войтов С. Еволюція митно-тарифного регулювання в контексті розвитку світової цивілізації/С.Войтов// Вісник КНТЕУ – № 2 – 2013 – С. 70-84.

44. Фінансова політика у сфері зовнішньоекономічній діяльності:навч.посібник./ В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко, О.Г. Волкова – Харків: «Діса плюс», 2018 – 370 с.

45. Сідельникова Л.П. Податкова система. [навчальний посібник] / Л.П. Сідельникова – 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1383100255164/ekonomika/podatкова_sistema_-_sidelnikova_lp

46. Божик М.В. Оцінка ефективності вітчизняної податкової системи та шляхи її вдосконалення / М.В. Божик//. – 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=1709>

47.Зверяков М. І. Про зміну моделі економічного розвитку / М. І. Зверяков // Економіка України. - 2015. - № 6.- С. 41-49.

48. Мельник О. Я. Індикатори рівня розвитку національних податкових систем/ О. Я. Мельник// Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 4 (Т. 1). – С. 114-119

49. Піскова Ж.В. Формування системи показників фіскальної ефективності податків: теорія і практика/Ж.В. Піскова// Науковий вісник Мукачівського державного університету, Серія Економіка. Випуск 2(6) – 2016 – С.174-180

50. Луценко І.С. Податкова політика у сфері зовнішньоекономічній діяльності України/ [монографія] /І.С. Луценко, В.П. Хомутенко – Одеса ФОП Бондаренко М.О. – 2014 – 216 с.

51. Морозюк Д. І. Сучасний стан податкової системи України та її фіскальна ефективність/ Д. І. Морозюк, Т. Д. Топало// Кримський економічний вісник. – 2013. – № 2 (03) . – С. 46-48

52. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

53. Волохова І.С. Трансформаційні процеси у податковій системі України: монографія/За редакцією І.С.Волохової – Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2018- 384 с.

54. Висновки про результати аналізу річного звіту про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/8-5_2019/Vysn_vyk_dbu_2018_8-5_2019.pdf

55. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

56. Офіційний веб-сайт Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=2d92511f-c6fa-468a-97f3-bc353742db15&title=ZakhistInteresivNatsionalnikhTovarovirobnikivNaVnutrishnomuRinku>

57. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти [Текст] : монографія / І. Г. Бережнюк. – Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. – 543 с.

58. Пугачевська К.С. Імпортозалежність та тарифне регулювання імпорту в Україні /К.С. Пугачевська//Науковий вісник Мукачівського державного університету, Серія Економіка. Випуск 1(5) – 2017 – С.56-63

59. Сторожук О.В. Митно-тарифне регулювання як фактор забезпечення зовнішньоекономічної безпеки держави в умовах євроінтеграції/О.В. Сторожук, О.М. Свириденко//Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського – Випуск 17 – 2017 – С. 94-98

60. Левко М.М. Деяки аспекти митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах асоціації з ЄС/М.М. Левко// Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ – № 2–2014 – С. 60-73

61. Самотоєнкова О. В. Інвестиційна діяльність в Україні: тенденції та перспективи. Ефективна економіка. 2019. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7052>

62. Луценко І.С. Податкове стимулювання залучення прямих іноземних інвестицій в Україну/І.С. Луценко// Інвестиції: практика і досвід». ТОВ ДКС «Центр» – 2013 – № 18 – С.14-16

63. Doing Business/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/bulgaria#paying-taxes>

64. Paying Taxes 2018. The global picture. [Електронний ресурс] / World Bank Group and PwC. – 2018. – Режим доступу: https://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/pdf/pwc_paying_taxes_2018_full_report.pdf

65. VAT Rates Applied in the Member States of the European Union. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf

66. Карпенко С.П. Оподаткування доданої вартості: Європейський досвід та українські реалії/С.П. Карпенко // Ефективна економіка. – № 12. – 2014– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3650>

67. Council Directive 92/84/ EU «On the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0084: en:HTML>

68. Council Directive 2011/64/EU «On the structure and rates of excise duty applied to manufactured tobacco» [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:176:0024:0036:EN:PDF

69. Council Directive 2003/96/ EU «Restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:283:0051:0070:EN:PDF>

70. Бутусов, Ю. Реформа митниці в Грузії і в Україні: п'ять розбіжностей [Електронний ресурс] / Ю. Бутусов // Дзеркало тижня. – 2010. – № 27 – Режим доступу:

http://dt.ua/POLITICS/reforma_mitnitsi_v_gruziyi_i_v_ukrayini_pyat_rozbizhnostey-60768.html

71. Митний тариф України від 19.09.2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18/paran3#n3>

72. Commission implementing regulation (EU) «Amending Annex I to Council Regulation (EEC) No 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff» №1001/2013 of 04.10.2013 [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1001&from=FR>

73. Новікова К. І. Перспективні напрямки розвитку митно-тарифного регулювання в Україні/ К. І. Новікова // Держава і регіони. – Запоріжжя, 2010. – № 1. – С. 141-145.

74. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо запровадження зниженої ставки податку на додану вартість на соціально значущі товари та послуги № 1180 від 29.08.2019 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66474